

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

проф. Афанасьєв М.В.

" ____ " _____ 2020 року

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ПРАВО

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	Всі
Спеціальність	Всі
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	"Всі"

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

Вибіркова
Англійська

Завідувач кафедри міжнародної економіки
та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Н.В. Проскурніна

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародної економіки та менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності Протокол № 10 від 31.03.2020 р.

Розробники:

Брусильцева Г.М., к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та
менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Вступ

Анотація навчальної дисципліни. Глобалізації світової економіки, посилення зовнішніх інтеграційних процесів, широкомасштабне співробітництво України з міжнародними структурами та інституціями, спрямованість зовнішньополітичного курсу на інтеграцію до структур ЄС, а також значний рівень розвитку торговельно-економічних відносин України з країнами світу та ЄС зумовлюють необхідність вивчення дисципліни «Міжнародне економічне право».

У процесі міжнародного економічного співробітництва між державами, міжнародними організаціями та іншими учасниками виникають, змінюються (або припиняються) певні відносини, які потребують відповідного урегулювання, упорядкування. Інструментом цього, як відомо, є правові норми, система яких і становить міжнародне економічне право – самостійну галузь міжнародного публічного права. Отже, міжнародне економічне право є основним нормативним регулятором відносин, які виникають у сфері міжнародного економічного співробітництва. Тому знання змісту міжнародного економічного права, його основних принципів та норм, вміння їх правильно тлумачити та застосовувати в умовах демократизації української держави та інтеграції її економіки до світових та європейських структур є необхідною умовою правомірної та ефективної діяльності державних органів, установ, організацій та підприємств і їх посадових осіб.

Мета навчальної дисципліни: формування теоретичних знань щодо основних механізмів і форм регулювання міждержавних економічних відносин, міжнародних економічних інтеграційних процесів, з'ясування необхідності вступу України до міжнародних економічних організацій та інтеграційних об'єднань.

Курс	3	
Семестр	1	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	Лекції	30
	семінарські, практичні	30
Самостійна робота		60
Форма підсумкового контролю	Екзамен	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Світове господарство та міжнародні економічні відносини	Інституційна система Європейського Союзу
Міжнародне право	Міжнародне право торгівлі послугами

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність визначати основні теорії та погляди на природу міжнародного економічного права.	Застосовувати фундаментальні знання міжнародного економічного права для оцінки економічних, управлінських та соціально-політичних чинників середовища сучасних бізнес-систем
Здатність аналізувати процес створення норм міжнародного економічного права, визначати основні норми міжнародного економічного права	Застосовувати норми міжнародного економічного права при вирішенні існуючих питань
Здатність аналізувати джерела міжнародного економічного права, особливості їх створення та застосування в міжнародних економічних відносинах	Пояснити коло джерел міжнародного економічного права, особливості їх створення та застосування в міжнародних економічних відносинах
Здатність здійснювати правовий аналіз міжнародних економічних договорів, визначати умови укладання міжнародних економічних договорів відповідно до міжнародно-правових актів	Здійснювати консультування щодо укладання міжнародних економічних договорів, основних умов їх укладання відповідно міжнародно-правових актів
Здатність аналізувати міжнародно-правові акти, які визначають коло економічних прав та обов'язків держав	Застосовувати міжнародно-правові акти для встановлення коло економічних прав та обов'язків держав
Здатність до системного підходу щодо аналізу статусу держави в міжнародних економічних відносинах.	Пояснити міжнародний статус держави в міжнародних економічних відносинах
Здатність визначати межі правосуб'єктності юридичних і фізичних осіб, об'єднань, громадських організацій у міжнародних економічних відносинах	Пояснити міжнародно-правовий статус юридичних і фізичних осіб, об'єднань, громадських організацій у міжнародних економічних відносинах

Знання поняття міжнародних економічних організацій та критеріїв їх класифікації	Застосовувати знання міжнародного економічного права для визначення компетентності міжнародних економічних організацій, вимог до їх статутних документів, умов участі та розгляду міжнародних спорів
Здатність аналізувати питання щодо визнання правосуб'єктності транснаціональних корпорацій у міжнародному економічному праві, їх ролі в інноваційному розвитку держав	Продемонструвати знання щодо правосуб'єктності транснаціональних корпорацій у міжнародному економічному праві
Здатність здійснювати правовий аналіз норм міжнародної торговельного права, поняття, визначати його предмет джерела, спеціальні принципи	Пояснити види тарифних та нетарифних заходів регулювання міжнародної торгівлі, винятки із загальних правил міжнародної торгівлі, міжнародні правила торговельного захисту для забезпечення міжнародної діяльності клієнта
Здатність аналізувати питання щодо міжнародної валютної системи і багатосторонніх валютних систем, надати загальну характеристику організаційно-правового механізму міжнародної валютної системи та міжнародно-правовому регулюванню валютної системи	Надати професійну консультацію щодо стану сучасної міжнародної валютної системи і регіональних валютних систем
Здатність аналізувати норми міжнародного інвестиційного права та міжнародно-правового режиму іноземного інвестування	Застосовувати спеціальні знання в галузі міжнародного інвестиційного права та міжнародно-правового режиму іноземного інвестування для забезпечення діяльності клієнтів
Здатність аналізувати норми міжнародного митного права	Формулювати ключові поняття та тлумачити зміст ключових норм міжнародного митного права
Здатність аналізувати норми міжнародного транспортного права та загальної характеристики основних джерел міжнародного транспортного права, правового регулювання міжнародних перевезень	Систематизувати основні положення правового регулювання міжнародних перевезень
Здатність аналізувати та оцінювати норми міжнародно-правового регулювання трудової міграції	Продемонструвати знання щодо сутності міжнародно-правового регулювання трудової міграції; основних напрямів діяльності міжнародних

Змістовий модуль 1. Загальні положення міжнародного економічного права

Тема 1. Міжнародне економічне право в системі міжнародних відносин

1.1. Зміст і значення міжнародних економічних відносин.

Поняття міжнародних економічних відносин. Система та особливості міжнародних економічних відносин.

1.2. Поняття міжнародного економічного права та сучасні його доктрини.

Загальні доктрини правової природи міжнародного економічного права. Співвідношення міжнародного публічного права та міжнародного приватного права. Поняття міжнародного економічного права як навчальної дисципліни та галузі права.

1.3. Предмет міжнародного економічного права.

Предмет правового регулювання міжнародного економічного права. Співвідношення предмету міжнародного економічного права з предметом правового регулювання міжнародного публічного права та міжнародного приватного права.

1.4. Методи міжнародного економічного права.

Загальні методи правового регулювання міжнародного економічного права. Імперативний та диспозитивний методи правового регулювання. Колізійний метод правового регулювання та його особливості. Матеріально-правовий метод правового регулювання та його відображення в основних міжнародних договорах.

1.5. Система міжнародного економічного права.

Система міжнародного економічного права. Загальні підходи до визначення системи міжнародного економічного права. Загальна та спеціальна частина міжнародного економічного права.

1.6. Інститути міжнародного економічного права.

Загальні положення про інститути. Основні інститути міжнародного економічного права.

Тема 2. Джерела міжнародного економічного права

2.1. Поняття та система джерел міжнародного економічного права

Визначення джерел права. Поняття джерел міжнародного економічного права. Основні джерела правового регулювання міжнародного економічного права. Внутрішнє законодавство країн світу як джерело міжнародного економічного права.

2.2. Характеристика міжнародного договору.

Поняття міжнародного договору як джерела міжнародного економічного права. Закон України "Про міжнародні договори України". Дія міжнародного договору на території України. Основні види міжнародних договорів.

2.3. Міжнародний звичай як джерело міжнародного економічного права.

Гене́за становлення звичаєвого права. Особливості застосування правового звичаю як джерела міжнародного економічного права. Поняття звичаю. Торгові звичаї.

2.4. Рішення міжнародних організацій та міжнародних судів та їх значення як джерел міжнародного економічного права в сфері торгівлі послугами.

Поняття та значення прецедентного права як джерела правового регулювання міжнародних відносин. Судовий прецедент. Адміністративний прецедент.

Тема 3. Принципи міжнародного економічного права

3.1. Поняття та система принципів міжнародного економічного права.

Поняття принципів права, їх значення для побудування правових норм. Система принципів міжнародного економічного права. Поняття загальних принципів міжнародного економічного права. Принцип законності. Принцип юридичної рівності держав. Принцип поваги прав та свобод людини та громадянина. Принцип державного суверенітету.

3.2. Нормативне закріплення принципів міжнародного економічного права.

Система міжнародних нормативно-правових актів, що передбачають основні принципи міжнародних економічних відносин. Європейська конвенція про права людини. Хартія економічних прав та обов'язків держав. Статут Організації об'єднаних націй.

Тема 4. Держави як суб'єкти міжнародного економічного права

4.1. Правовий статус держави як суб'єкта міжнародного економічного права.

Поняття та основні ознаки держави. Відмінні риси держави та державоподібних утворень. Територія. Населення. Апарат управління держави. Особливості правового статусу держави як суб'єкта міжнародних економічних відносин. Держава як комерційний суб'єкт.

4.2. Імунітет держави за міжнародним правом.

Поняття та загальна характеристика імунітету держави. Види імунітетів держави. Основні доктрини імунітету держави. Загальні наукові підходи до визначення імунітету держав. Міжнародно-правове регулювання імунітету держави.

Тема 5. Міжнародні економічні організації

5.1. Поняття та правовий статус міжнародної економічної організації.

Гене́за виникнення та становлення міжнародних економічних організацій. Завдання та цілі міжнародних економічних організацій. Правовий статус міжнародної організації як суб'єкта міжнародних економічних відносин.

5.2. Міжнародні економічні організації в системі ООН.

Виникнення та становлення Організації об'єднаних націй. Основні завдання та цілі ООН, її правовий статус. Правовий статус Економічної і Соціальної Ради (ЕКОСОП). Міжнародний валютний фонд (МВФ). Міжнародна морська організація (ММО). Міжнародна організація цивільної авіації (МОЦА). Міжнародна організація праці (МОП). Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ).

5.3. Міжнародні фінансово-кредитні організації.

Поняття та правовий статус міжнародних фінансово-кредитних організацій. Міжнародний валютний фонд. Група світового банку. Банк міжнародних розрахунків. Організації з регулювання зовнішньої заборгованості. Регіональні банки.

5.4. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК) та інші спеціалізовані міжнародні економічні організації.

Правовий статус, завдання та цілі ОПЕК. Правовий статус, етапи створення, завдання та цілі Світової організації торгівлі (СОТ). Загальна характеристика Генеральної угоди про тарифи та торгівлю.

5.5. Регіональні економічні організації.

Загальна характеристика Регіональних економічних організацій. Співдружність Незалежних Держав (СНД). Євразійське економічне співтовариство (ЄврАзЕС). ГУУАМ.

Тема 6. Право транснаціональної підприємницької діяльності

6.1. Роль транснаціональних корпорацій в системі міжнародних економічних відносин.

Загальна характеристика, поняття та види транснаціональних корпорацій. Проблемні питання діяльності транснаціональних корпорацій. Роль транснаціональної корпорації в міжнародних економічних відносинах. Загальна характеристика найвідоміших транснаціональних корпорацій.

6.2. Міжнародно-правове регулювання діяльності транснаціональних корпорацій.

Проблемні питання правового регулювання діяльності транснаціональних корпорацій. Застосування загальних колізійних законів до діяльності транснаціональних корпорацій. Матеріально-правові норми, присвячені діяльності транснаціональних корпорацій. Особливості Кодексу поведінки транснаціональної корпорації.

Тема 7. Міжнародні економічні договори

7.1. Поняття та значення міжнародних економічних договорів.

Поняття міжнародного економічного договору. Загальна характеристика відносин, що відносяться до предмету міжнародного економічного договору. Значення міжнародного договору як основного регулятора міжнародних економічних відносин.

7.2. Види договорів та угод.

Основні види міжнародних економічних договорів, їх загальна характеристика. Односторонні міжнародні економічні договори. Міжнародні економічні угоди. Торговельні договори. Контингентні угоди. Кредитні угоди. Угоди про міжнародні розрахунки. Довготермінові комплексні угоди про економічне, промислове та науково-технічне співробітництво. Міжнародні товарні угоди. Міжнародний факторинг.

Міжнародний форфейтинг. Міжнародний фінансовий лізинг. Міжнародні ліцензійні договори на об'єкти промислової власності. Міжнародний договір франшизи. Міжнародно-правове регулювання економічної допомоги. Договори про міжнародну торгівлю послугами. Договори в рамках Світової Організації Торгівлі.

Тема 8. Забезпечення виконання зобов'язань, що впливають з міжнародних економічних договорів

8.1. Загальна характеристика правового забезпечення зобов'язань і засобів розв'язання міжнародних економічних спорів.

Принцип добросовісного виконання зобов'язань. Засоби та методи забезпечення зобов'язань в міжнародних економічних відносинах. Засоби розв'язання міжнародних економічних спорів. Переговори, "добрі послуги", "човникова дипломатія".

8.2. Міжнародний суд і міжнародний арбітраж.

Загальна характеристика Міжнародного суду та Міжнародного арбітражу. Положення Закону України "Про міжнародний арбітраж". Категорія справ, підсудних Міжнародному арбітражу. Порядок розгляду справ в Міжнародному арбітражному суді. Рішення міжнародного арбітражу. Порядок та підстави оскарження рішення міжнародного арбітражу.

8.3. Міжнародний суд ООН.

Правовий статус Міжнародного суду ООН. Загальна характеристика Статуту Міжнародного суду ООН. Компетентність та підсудність Міжнародного суду ООН. Подання заяви до Міжнародного суду ООН. Порядок розгляду справ в міжнародному суді ООН. Рішення міжнародного суду ООН.

8.4. Рада Безпеки ООН.

Правовий статус Ради Безпеки ООН. Категорія справ, що належить до розгляду Ради Безпеки ООН. Рішення Ради Безпеки ООН.

8.5. Співдружність Незалежних Держав.

Правовий статус Економічного Суду СНД. Компетентність та підсудність Економічного Суду СНД. Подання заяви до Економічного Суду СНД. Порядок розгляду справ в Економічному Суді СНД. Рішення Економічного Суду СНД.

8.6. Міжнародні третейські суди (арбітраж).

Положення Закону України "Про міжнародний арбітраж". Категорія справ, підсудних Міжнародному арбітражу. Порядок розгляду справ в Міжнародному арбітражному суді. Рішення міжнародного арбітражу. Порядок та підстави оскарження рішення міжнародного арбітражу.

8.7. Міжнародні угоди з міжнародного комерційного арбітражу

8.8. Механізм урегулювання спорів у межах Світової організації торгівлі.

Змістовний модуль 2 Особлива частина міжнародного економічного права

Тема 9. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

9.1. Значення та правові засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Загальні положення про зовнішньоекономічну діяльність в Україні. Значення зовнішньоекономічної діяльності для економічного піднесення країни. Види зовнішньоекономічної діяльності. Загальна характеристика Закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність".

9.2. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Загальна характеристика та система органів, уповноважених здійснювати державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Правовий статус Кабінету Міністрів України. Правовий статус Верховної Ради України. Правовий статус Національного банку України.

Тема 10. Міжнародне торговельне право

10.1. Характеристика міжнародного торговельного права як підгалузі міжнародного економічного права

Поняття, загальна характеристика міжнародного торговельного права, його місце в системі міжнародного економічного права. Предмет правового регулювання міжнародного торговельного права. Методи правового регулювання міжнародного торговельного права.

10.2. Принципи міжнародної торгівлі.

Загальна характеристика та система принципів міжнародного торговельного права. Принципи міжнародної торгівлі, які передбачені положеннями ГАТТ. Принципи міжнародної торгівлі, передбачені в

заключному акті Конференції ООН з торгівлі та розвитку. Співвідношення принципу недискримінація та принципу найбільшого сприяння.

10.3. Міжнародні торговельні договори.

Загальна характеристика міжнародних торговельних договорів. Основні міжнародні договори в сфері торгівлі, що було укладено між Україною та країнами світу.

Тема 11. Міжнародне валютне право

11.1. Поняття та джерела міжнародного валютного права.

Поняття міжнародного валютного права. Предмет та методи правового регулювання міжнародного валютного права. Загальна характеристика основних джерел міжнародного валютного права.

11.2. Організаційно-правовий механізм міжнародної валютної системи.

Поняття та основні аспекти міжнародної валютної системи. Загальна характеристика організаційно-правового механізму міжнародної валютної системи.

11.3. Європейська валютна система.

Поняття та загальна характеристика Європейської валютної системи. Екю. Курсово-інтервенційний механізм. Кредитний механізм.

11.4. Міжнародні валютно-кредитні відносини.

Загальна характеристика та види міжнародних валютно-кредитних відносин. Уніфіковані правила і звичаї для документальних акредитивів – їх загальна характеристика.

Тема 12. Міжнародне транспортне право

12.1. Поняття та джерела міжнародного транспортного права.

Поняття міжнародного транспортного права. Предмет та метод правового регулювання міжнародного транспортного права. Загальна характеристика основних джерел міжнародного транспортного права.

12.2. Основи міжнародно-правового регулювання видів транспорту.

Загальна характеристика міжнародно-правового регулювання видів транспорту. Загальні питання про чартер, фрахт та коносамент. Правосуб'єктність іноземних суден на території України та суден України за кордоном.

12.3. Міжнародно-правове регулювання річкових перевезень.

Загальні засади міжнародно-правового регулювання річкових перевезень. Правовий статус прикордонної річки, міжнародної річки та історичних річок. Система нормативно-правових актів, присвячених правому регулюванню річкових перевезень. Конвенція про уніфікацію окремих принципів щодо відповідальності при зіткненні річкових суден.

12.4. Міжнародно-правове регулювання залізничних перевезень.

Загальні засади міжнародно-правового регулювання залізничних перевезень. Система нормативно-правових актів, присвячених правому регулюванню залізничних перевезень. Угода про міжнародні залізничні перевезення.

12.5. Міжнародно-правове регулювання повітряних перевезень.

Загальні засади міжнародно-правового регулювання повітряних перевезень. Система нормативно-правових актів, присвячених правому регулюванню повітряних перевезень. Міжнародна асоціація повітряного транспорту.

12.6. Міжнародно-правове регулювання автомобільних перевезень.

Загальні засади міжнародно-правового регулювання автомобільних перевезень. Система нормативно-правових актів, присвячених правому регулюванню автомобільних перевезень.

Тема 13. Міжнародне митне право

13.1. Поняття міжнародного митного права і його місце в системі міжнародного економічного права.

Поняття міжнародного митного права. Предмет та методи правового регулювання міжнародного митного права. Митна територія. Загальний порядок проведення митного та прикордонного контролю.

13.2. Джерела міжнародного митного права.

Загальна характеристика та система джерел міжнародного митного права. Загальна характеристика Митного кодексу України.

13.3. Організаційно-правові форми міжнародного митного співробітництва.

Загальна характеристика організаційно-правових форм митного співробітництва. Правовий статус Митного Союзу. Основні міжнародні договори України в частині митних відносин. Принцип недоторканості кордонів. Вільні економічні зони. Магазин безмитного продажу.

13.4. Міжнародно-правове регулювання в галузі митного співробітництва.

Правовий статус Митного Союзу. Основні міжнародні договори України в частині митних відносин. Принцип недоторканості кордонів. Вільні економічні зони. Магазин безмитного продажу.

Тема 14. Міжнародне інвестиційне право

14.1. Сутність міжнародного інвестиційного права та його джерел.

Поняття міжнародного інвестиційного права. Принципи міжнародного економічного права. Джерела міжнародного інвестиційного права.

14.2. Міжнародно-правове регулювання іноземних інвестицій.

Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами (1965 р.) Міжнародний інвестиційний арбітраж.

14.3. Міжнародні договори як джерело інвестиційного права.

Тема 15. Міжнародно-правове регулювання трудової міграції

15.1. Поняття, особливості, джерела міжнародно-правового регулювання трудової міграції.

Характеристика міжнародного ринку праці. Транснаціональний рух робочої сили, напрями трудової міграції. Правове регулювання трудової міграції на універсальному та регіональному рівнях. Конвенція ООН про захист прав усіх трудящих мігрантів та членів їх сімей 1990 року.

15.2. Діяльність міжнародних універсальних інституцій щодо захисту статусу трудівників-мігрантів.

Міжнародна організація з міграції (МОМ), Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН), Рада Європи (РЄ)

15.3. Правове регулювання праці і статусу трудівників-мігрантів у рамках Міжнародної організації праці

Роль Міжнародної організації праці в регулюванні проблем трудової міграції. Міжнародно-правове регулювання статусу працівників-мігрантів.

Правовий режим допуску трудящих мігрантів на національні ринки праці. Особливості правового регулювання національних ринків праці.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни

передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають: поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів); модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля; підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу. Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями: розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та

обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях. Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. Результат семестрового заліку оцінюється в балах (максимальна кількість – 100 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 60 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності". Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістовного модулю		Лекційні заняття	Практичні заняття	Презентація	Індивідуальні опитування	Компетентнісно-орієнтовані завдання	Колоквіум	Екзамен	Сума
ЗМ 1	Тема 1. Міжнародне економічне право в системі міжнародних відносин	0,5	0,5		1				33
	Тема 2. Джерела міжнародного	0,5	0,5	3					

	економічного права								
	Тема 3. Принципи міжнародного економічного права	0,5	0,5		1		10		
	Тема 4. Держави як суб'єкти міжнародного економічного права	0,5	0,5	3					
	Тема 5. Міжнародні економічні організації	0,5	0,5		1				
	Тема 6. Право транснаціональної підприємницької діяльності	0,5	0,5	3					
	Тема 7. Міжнародні економічні договори	0,5	0,5		1	2			
	Тема 8. Забезпечення виконання зобов'язань, що впливають з міжнародних економічних договорів	0,5	0,5						
ЗМ 2	Тема 9. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	0,5	0,5		1		10	27	
	Тема 10. Міжнародне торговельне право	0,5	0,5			2			
	Тема 11. Міжнародне валютне право	0,5	0,5	3					
	Тема 12. Міжнародне митне право	0,5	0,5		1				
	Тема 13. Міжнародне інвестиційне право	0,5	0,5						
	Тема 14. Міжнародно-правове регулювання співробітництва у промисловості та сільському господарстві	0,5	0,5	3					
	Тема 15. Правове регулювання міжнародного науково-технічного співробітництва	0,5	0,5						
Екзамен							40		
Усього балів		7,5	7,5	15	6	4	20	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Антонович А.А. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Вид.дім «КМ Академія»; Алерта, 2003. – 308с.
2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожний О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник / За ред. В.Г. Буткевича. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
3. Всеобщая декларация прав человека 1948 г. // Международное публичное право : сб. документов: в 2 т. – М., 1996. Т. 1.
4. Венская конвенция о правопреемстве государств в отношении договоров 1978 г. // Международное публичное право. Т.1. – М., 1996.
5. Венская конвенция о правопреемстве государств в отношении государственной собственности, архивов и долгов 1983 г. // Международное публичное право. Т.1. – М., 1996.
6. Венская конвенция о праве международных договоров 1969 г. // Действующее международное право. Документы : в 2 т. Т. 1 / сост. Ю. М. Колосов, Э. С. Кривчикова : учеб.пособие. – М. :Междунар. отношения, 2002. –С. 190–216.
7. Венская конвенция о праве договоров между государствами и международными организациями или между международными организациями 1986 г. // Действующее международное право. Документы: в 2 т. Т. 1 / сост. Ю. М. Колосов, Э. С. Кривчикова : учеб пособие. – М. :Междунар. отношения, 2002. – С. 216–250.
8. Декларація про державний суверенітет України // ВВР України. – 1990. – № 31. – Ст. 429.
9. Декларация о предоставлении независимости колониальным странам и народам 1960 г. // Международное право в документах. – М., 1997. – С. 28.
10. Декларация о принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом ООН, 1970 г. // Международное публичное право : сб. документов.Т. 1. – М., 1996.

11. Договор по открытому небу 1992 г. // Международное публичное право : сб. документов. Т. 2. – М. : БЕК, 1996.
12. Европейская конвенция об иммунитете государств 1972 г. // Международное частное право : сб. документов. – М. : Изд-во БЕК, 1997.
13. Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини. — К.: Право, 1999.
14. Загальна декларація прав людини. — К.: Право, 1995.
15. Заключительный акт Сопровождающего Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе 1975 г. // Международное право : сб. документов. – М., 1996. – С. 8.
16. Конституція України від 23.07.1996 р. № 254к/96-ВР // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141
17. Конвенция о дипломатических отношениях 1969 г. // Юрид. ежегодник ООН 1972 г. – Нью-Йорк, 1978. – С. 314-325.
18. Конвенция о консульских отношениях 1969 г. // Юрид. Ежегодник ООН 1972 г. – Нью-Йорк, 1978. – С. 326-341.
19. Конвенция по примирению и арбитражу в рамках СБСЕ 1991 г. // Международное публичное право : сб. документов. Т. 1. – М., 1996.
20. Конвенция о мирном разрешении международных столкновений 1907 г. // Международное право в документах. – М., 1982.
21. Конвенция о международной гражданской авиации 1944 г. // Международное публичное право : сб. документов. Т. 2. – М. : БЕК, 1996.
22. Конвенция ООН по морскому праву 1982 г. // Международное публичное право : сб. документов. Т. 2. – М., 1996.
23. Конвенція про правонаступництво // Україна в міжнародно-правових відносинах. – К.: Юрінком, 1996. – С. 58-90.
24. Конвенция о правах ребенка // Международное публичное право. Т.1. – М., 1996.
25. Конвенция о статусе апатридов 1954 г. // Международное публичное право. Т.1. – М., 1996.
26. Конвенция о правовом статусе беженцев 1951 г. // Международное публичное право. Т.1. – М., 1996.
27. Конвенция о борьбе с незаконными актами, направленными против безопасности гражданской авиации, 1971 года // Действующее международное право : в 3 т. / сост. Ю. М. Колосов и Э. С. Кривчикова. – М. : Издательство Московского независимого института международного права, 1999. – Т. 3.

28. Міжнародний пакт про соціальні, економічні та культурні права. –К.: Право, 1995.
29. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права і Факультативний протокол № 1 до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права. –К.: Право, 1995.
30. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773-V// Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №2 – Ст.161.
31. Про громадянство України: Закон України від 13.11.1999 р. №2235-III //Офіційний вісник України. – 2001. - №9- Ст.342.
32. Про біженців : Закон України від 21.06.2001 р. № 2557-III. //Офіційний вісник України. – 2001.– N29. – Ст. 1292.
33. Про імміграцію : Закон України від 07.06.2001 № 2491-III. //Відомості Верховної Ради України. – 2001. – N41. – Ст. 197.
34. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII //Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2001. -№7 – С.6.
35. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.1996 р. №93/96-ВР //Відомості Верховної Ради України. –1996. - №19 - Ст.80.
36. Про концесії : Закон України від від 16.07.1999 № 997-XIV //Офіційний вісник України. – 1999. – №-30. – Ст.1807.
37. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. // ВВР України. – 1994. – № 10. – Ст. 45.
38. Про правонаступництво України : Закон України від 12.09.1991 № 1543-XII// ВВР України. – 1991. – № 46. – Ст. 617.
39. Про уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23.12.1997 № 776/97-ВР// Голос України. – 1998. – № 20. – Ст. 20
40. Постанова Верховної Ради України «Про основні напрями зовнішньої політики України» // ВВР України. – 1993. – № 37. – Ст. 379.
41. Протокол, касаючийся изменения Конвенции о международной гражданской авиации, 1984 г. // Действующее международное право : в 3 т. / сост. Ю.М. Колосов и Э. С. Кривчикова. – М: Издательство Московского независимого института международного права, 1999. – Т. 3.

42. Протокол о борьбе с незаконными актами насилия в аэропортах, обслуживающих международную гражданскую авиацию, дополняющий Конвенцию о борьбе с незаконными актами, направленными против безопасности гражданской авиации, принятую в Монреале 23 сентября 1971 года, от 24 февраля 1988 года // Действующее международное право : в 3 т. / сост. Ю. М. Колосов и Э. С. Кривчикова. – М. : Издательство Московского независимого института международного права, 1999. – Т. 3.

43. Соглашение о гражданской авиации и об использовании воздушного пространства 1991 г. // Действующее международное право : в 3 т. / сост. Ю. М. Колосов и Э. С. Кривчикова. – М. : Издательство Московского независимого института международного права, 1999. – Т. 2.

44. Регламент Европейского Суда з прав людини // Практика Европейського Суду з прав людини. Рішення. Коментарі. —1999. —№1. —С. 123-217.

45. Резолюция ООН 1503 (от 1959 г.) // Матер. Генеральной Ассамблеи ООН в документах и резолюциях (1948-1955 гг.). — Нью-Йорк, 1959. — С. 248-261.

46. Устав ООН // Действующее международное право : в 3 т. / сост. Ю.М.Колосов, проф. Э.С. Кривчикова. – М., 1996. – Т.1.

47. Статут Международного Суда // Действующее международное право. Документы : в 2 т. Т. 1 / сост. Ю. М. Колосов, Э. С. Кривчикова : учеб. пособие. – М. :Междунар. отношения, 2002. – С. 35–36.

48. Устав Совета Европы. 1949 г. // Международное публичное право : сб. документов. Т. 1. – М., 1996.

49. Цивільний кодекс України: від 16.01.2003 р. № 435-IV // ВВР України. – 2003. – №40–44. – С.356.

50. Шрепpler X.-A. Международные экономические организации: Справочник. — М.: Междунар. отношения, 1999.

51. Шумилов В. М. Международное экономическое право. — М.: Из- дат.-консалтинг. фирма «Де-Ка», 1999.

Додаткова

51. Дахно І.І. Міжнародне приватне право: Навч. піб.. – 2-гн вид., стереотип. – К.: МАУП, 2004. – 312. Бібліогр.: с.307.
52. Тимченко Л.Д. Міжнародне право: Підручник. – Харків: Консум; Ун-т внутр. справ, 1999. – 528с.
53. Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. – 2-ге вид., доповн. – К., Юрінком Інтер, 2000. – 416с.
54. Міжнародне право. Підручник. Під редакцією Ігнатенко Г.В. - М.: Вища школа, 1995. – 345с.;
55. Діяльність Міжнародного комерційного арбітражу. // Право України. – 1997. - №11. С. 95 – 108.
56. Міжнародний захист прав та свобод людини. Збірник документів. – М.: Юридична література.1990р. 672с.
57. Богуславський М.М. Міжнародне економічне право. – М.: 1986. – 375с.
58. Вельямінов Г.М. Основи міжнародного економічного права. – М.: – 1994. – 356с.
59. Гринько І.С. Зовнішньо торгівельні угоди. – Суми: 1994. – 215с.
60. Дахно І.І. Міжнародне економічне право. – К.: 2000. – 159с.
61. Лукашук І.І. Міжнародне право. – М.: БЕК, 1998. – 764с.
62. Опрішко В.Ф. Міжнародне економічне право. - К.: 1995. – 256с.
63. Попов А.А. Міжнародне приватне право. Видання 2-е доопрацьоване. Харків: РА 1999. – 219с.
64. Шатров В.П. Міжнародне економічне право. – М.: 1990. – 301с.

Ресурси мережі Інтернет

65. Официальный сайт ООН. – Режим доступа : www.un.org
66. Официальный сайт Европейского Союза. – Режим доступа :www.europa.eu.int
67. Официальный сайт НАТО.– Режим доступа :www.nato.int
68. Официальный сайт организации по безопасности и сотрудничеству в Европе.– Режим доступа :www.osce.org
69. Официальный сайт всемирной торговой организации. – Режим доступа :www.wto.org